

УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ НАУКИ І ТЕХНОЛОГІЙ

СИЛАБУС навчальної дисципліни «ОСНОВИ ЕТИЧНИХ ТА ЕСТЕТИЧНИХ ЗНАТЬ»

Статус дисципліни	Вибіркова навчальна дисципліна загальноуніверситетського каталогу
Коди та назви спеціальностей, для яких пропонується навчальна дисципліна	<p>B13 - Бібліотечна, інформаційна та архівна справа</p> <p>C1 - Економіка та міжнародні економічні відносини (за спеціалізаціями)</p> <p>D1 - Облік і оподаткування</p> <p>D2 - Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок</p> <p>D3 - Менеджмент</p> <p>E2 – Екологія</p> <p>F2 - Інженерія програмного забезпечення</p> <p>F3 - Комп'ютерні науки</p> <p>F6 - Інформаційні системи і технології</p> <p>G1 - Хімічні технології та інженерія</p> <p>G2 - Технології захисту навколишнього середовища</p> <p>G3 - Електрична інженерія</p> <p>G4 - Енерговиробництво (за спеціалізаціями)</p> <p>G6 - Інформаційно-вимірювальні технології</p> <p>G7 - Автоматизація, комп'ютерно-інтегровані технології та робототехніка</p> <p>G8 - Матеріалознавство</p> <p>G9 - Прикладна механіка</p> <p>G10 - Металургія</p> <p>G11 - Машинобудування (за спеціалізаціями)</p> <p>175 – Інформаційно-вимірювальні технології</p>
Освітній ступінь	Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти
Обсяг дисципліни (кредитів ЄКТС)	4 кредити ЄКТС (120 академічних годин)
Терміни вивчення дисципліни	2 семестр (IV четверть)
Назва кафедри, яка викладає дисципліну, аббревіатурне позначення	Кафедра міжнародної економіки і соціально-гуманітарних дисциплін (МЕСГД) Інтернет-сторінка кафедри http://nmetau.edu.ua/ua/mdiv/i2020
Мова викладання	Українська
Лектор (викладач)	Кандидат філософських наук, доцент Борисова Тетяна Вікторівна tvborisova78@gmail.com http://nmetau.edu.ua/ua/mdiv/i2020/p-2/e2721 пр. Науки, 4, м. Дніпро, кімната 201

Передумови	Передумов для вивчення дисципліни немає.
-------------------	--

вивчення дисципліни	
Мета навчальної дисципліни	Набуття здобувачами вищої освіти знань про теоретико-методологічні та практичні засади етико-естетичного виміру людського буття. Формування етичної та естетичної картини світу на основі принципів свободи, критичного мислення, людської гідності, честі, законів краси та добра. Ознайомлення з основними культурно-історичними віхами у розвитку та становленні етичних та естетичних знань в європейській традиції мислення. Засвоєння фундаментальних принципів професійної етики через розуміння питань: морального вибору, культури спілкування, корпоративної етики, ділового етикету, вдосконалення системи оцінок, смаків та етико-естетичних ідеалів.
Очікувані результати навчання	ОРН1 Визначати основні компоненти етичної картини світу. Аналізувати проблемне поле етики як науки про мораль, моральну свідомість та фундаментальні елементи її структури. ОРН2 Класифікувати етичні погляди мислителів різних епох на проблему діалектичного взаємозв'язку категорій «добро» та «зло». Критикувати положення тієї чи іншої концепції, співвідносити їх з філософсько-історичною динамікою ОРН3 Розрізняти в основах естетичного знання предмет, об'єкт, суб'єкт (художник, глядач, критик) та методи естетики як філософської науки. Визначати характер взаємозв'язку естетичних категорій між собою та з категоріями етики в їх культурно-історичному генезисі. ОРН4 Визначати соціально-етичну та гуманістичну природу феномену мистецтва. Класифікувати основні види та напрями мистецтва за різними критеріями. Оцінювати у сфері художньої творчості взаємовплив «форми» та «змісту».

Види та обсяг навчальної діяльності в академічних годинах

Денна форма освіти

Види навчальної діяльності	Усього	Семестри / четверті
		2
Усього годин за навчальним планом	120	120
у тому числі:		
Аудиторні заняття	40	40
– лекції	24	24
– лабораторні роботи	-	-
– практичні заняття	-	-
– семінарські заняття	16	16
Самостійна робота	80	80
– підготовка до аудиторних занять	20	20
– виконання та захист курсової роботи	-	-
– виконання та захист індивідуальних завдань	-	-
– підготовка та складання екзаменів	-	-
– підготовка до інших контрольних заходів	30	30
– опрацювання розділів, які не викладаються на лекціях	30	30
Форма семестрового контролю	Дифзалік	Дифзалік

Заочна форма освіти

Види навчальної діяльності	Усього	Семестри / четверті	
		1	2
Усього годин за навчальним планом	120	-	120
у тому числі:			
Аудиторні заняття	8	-	8
– лекції	4	-	4
– лабораторні роботи	-	-	-
– практичні заняття	4	-	4
– семінарські заняття	-	-	-
Самостійна робота	112		112
– підготовка до аудиторних занять	4	-	4
– виконання та захист курсової роботи	-	-	-
– виконання та захист індивідуальних завдань	12	-	12
– опрацювання навчального матеріалу	72	-	72
– підготовка та складання екзаменів	-	-	-
– підготовка та складання інших контрольних заходів	24	-	24
Форма семестрового контролю	Дифзалік	-	Дифзалік

Зміст дисципліни	Розділ 1. Моральна культура особистості. Розділ 2. Предметне поле етики. Розділ 3. Естетичний простір людини. Розділ 4. Культурно-історичний вимір естетики.
Контрольні заходи та критерії оцінювання	Оцінки з кожного розділу визначаються за 12-бальною шкалою згідно із затвердженими критеріями за результатами складання семестрової контрольної роботи. Семестровий контроль проводиться у вигляді екзамену, що відбувається у письмовій формі. Підсумкова оцінка студента виставляється за 100-бальною шкалою шляхом перерахунку та співпадає з семестровою оцінкою дисципліни.
Політика викладання	Семестрова оцінка студента формується за результатами як середнє арифметичне визначених за результатами оцінок розділів (РО1, РО2, РО3 та РО4) з округленням до цілого числа. Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни дорівнює семестровій оцінці. Семестрова оцінка обчислюється за умови наявності позитивних (не нижче за 4 бали) оцінок з усіх розділів дисципліни. Необхідною умовою отримання позитивної семестрової оцінки з дисципліни за заочною формою навчання є зарахування індивідуального завдання, за яке відповідно до затверджених критеріїв виставляється оцінка «зараховано» / «не зараховано». Поточний контроль успішності (виступи на семінарах, підготовка доповідей, рефератів, презентацій, написання етико-філософських есе, співбесіда, обговорення змодельованих, або історичних ситуацій). Оскарження процедури та результатів оцінювання розділів та семестрового оцінювання з боку здобувачів освіти здійснюється у порядку, передбаченому «Положенням про організацію освітнього процесу в УДУНТ». Порушення академічної доброчесності з боку здобувачів освіти, які, зокрема, можуть полягати у користуванні сторонніми джерелами інформації на контрольних заходах, тягнуть відповідальність у вигляді повторного виконання завдань та повторного проходження процедури оцінювання.
Засоби навчання	Навчальний процес не передбачає використання специфічних засобів навчання.
Навчально-методичне забезпечення	Основна література 1. Адорно Т. Теорія естетики. Київ: Основи, 2002. 518 с. 2. Левченко Л.Ю. Етика. Естетика. Навчальний посібник. Переяслав-Хмельницький, 2018. – 213 с.

3. Малахов В.А. Етика: Курс лекцій. Навчальний посібник. – 5-те вид. – К.: Либідь, 2004. – 384 с.
4. Мовчан В. Історія і теорія етики: Курс лекцій. 3-тє вид. Київ: Знання, 2007. 483с.
5. Кубрак О.В. Етика ділового та повсякденного спілкування: Навчальний посібник з етикету для студентів. Суми: Університетська книга, 2001. 208 с.
6. Прикладна етика. Навчальний посіб./ За наук. ред. Панченко В.І., Київ: «Центр учбової літератури», 2012. – 392 с.
7. Етика та естетика: навчально-методичний посібник (у схемах і таблицях) / за наук. ред. проф. В. С. Бліхара. Львів: ПП «Арал», 2018.- 204 с.
8. Етика та естетика: Навчальний посібник/ За ред. В.Л.Петрушенко. – Львів: Вид-во «Новий світ-2000», 2011. – 308 с.
9. Естетика: Підручник / За заг. ред. Л. Т. Левчук. – 2-ге вид., допов. і пе-реробл. – К.: Центр учбової літератури, 2005. – 431 с.
10. Естетика: Навч. посіб. / М. П. Колесніков, О. В. Колеснікова, В.О. Лозовой та ін.; За ред. В.О. Лозового. – К.: Юрінком Інтер, 2003. – 208 с.
11. Панченко В.І. Етика. Естетика. Київ. Вид-во «Центр учбової літератури», 2019, 432 с.
12. Уварова Т.І. Естетика. Навчальний посібник. Одеса, Вид-во: «Гельветика» 2020 – 284 с.

Допоміжна література

1. Антологія християнства: хрестоматія з релігієзнавства та культурології / за ред. Г.Лозко. Тернопіль: Мандрівець, 2010. 416 с.
2. Балл Г. Актуальні методологічні питання дослідження моралі і моральної поведінки. Соціальна психологія. 2007. Спец. випуск. С. 14-22.
3. Бендик М., Гнатів І., Огірко О. Християнська етика/ М.Бендик, І.Гнатів, О.Огірко . – Львів. 1997. – 235 с.
4. Левчук Т.Л. Західноєвропейська естетика ХХст. Київ:Либідь, 1997. 224с.
5. Естетика: навчальний посібник для педагогів/ за ред. Т.І.Андрущенко. - К.: «МП Леся», 2014. - 613 с.
6. Мурашкін М.Г. Естетика і символіка: монографія/ М.Г. Мурашкін; Дніпропетр. держ.ун-т внутр. Справ. Дніпро: Моноліт, 2020,– 238 с.
7. Тофтул М.Г. Етика: навч.посіб. екиїв: Видавничий центр «Академія», 2006. 414 с.
8. Шеломенцев В. М. Етикет і сучасна культура спілкування. Київ: Лібра,2003. 416 с.
9. Дольська О.О. Феноменологія про основи моралі, або про «незламність» метафізики // Актуальні проблеми філософії та соціології. Вип. 37, – С. 44-52.
10. Козиряцька С.А. Основи християнської етики і моралі: навчальний посібник для студентів III –VI курсів медичних факультетів. – Запоріжжя: ЗДМУ, 2017. – 108 с.
11. Йонас Г. Принцип відповідальності. У пошуках етики для техногенної цивілізації. Київ: Лібра, 2001. 400 с.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Малахов В. ЕТИКА курс лекцій. Київ : Книги. 2006. URL: [freelib. in. na/bloq/viktor_malakhov_etika](http://freelib.in.ua/bloq/viktor_malakhov_etika) 1-0-6.
2. Добросесність та етика. Навчальний посібник. ООН, 2021. URL: https://www.unodc.org/documents/e4j/IntegrityEthics/E4J_Integrity_and_Ethics_Teaching_Guide_final_UKR.pdf

Ухвалено на засіданні кафедри міжнародної економіки і соціально-гуманітарних дисциплін (Протокол №1 від 27.08.2025 р.)

завідувач кафедри МЕСГД,
член-кореспондент НАН України, проф.

Віктор ТАРАСЕВИЧ